

Α.Π.Θ.

Πρόγραμμα
Δια Βίου
Μάθησης

Ποίηση και Θέατρο
στην Αρχαία Ελλάδα

Στόχος του προγράμματος

Το πρόγραμμα επιμόρφωσης *Ποίηση και Θέατρο στην Αρχαία Ελλάδα* είναι το πρώτο σε πανελλήνιο κλίμακα πρόγραμμα διά βίου εκπαίδευσης που επιχειρεί ένα άνοιγμα τόσο προς την εκπαιδευτική κοινότητα (καθηγητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) όσο και προς ευρύτερα στρώματα της ελληνικής κοινωνίας, με σκοπό την εξοικείωσή τους με την ποίηση και το θέατρο στην Αρχαία Ελλάδα.

Το πρόγραμμα έχει σχεδιασθεί με τέτοιον τρόπο, ώστε να καλύπτει τόσο τις ανάγκες επιμορφούμενων που διαθέτουν γνώσεις αρχαίας ελληνικής γραμματείας λόγω σπουδών (φιλόλογοι, αρχαιολόγοι, παιδαγωγοί, δάσκαλοι) όσο και πολιτών που ενδιαφέρονται γενικότερα για την ποίηση και το θέατρο είτε στην αρχαιότητα είτε στη σύγχρονη εποχή.

Στο τέλος του προγράμματος οι συμμετέχοντες θα έχουν αναπτύξει γνώσεις και ικανότητες που αφορούν: (α) τη γένεση, ανάπτυξη, και χαρακτηριστικά των διαφορετικών ειδών της αρχαίας ελληνικής ποίησης και τη γένεση, διαμόρφωση, και χαρακτηριστικά της θεατρικής παραγωγής στην Αρχαία Ελλάδα από τις απαρχές μέχρι το τέλος της κλασικής περιόδου, (β) τη σύνδεση της ποιητικής και θεατρικής παραγωγής με τις συνθήκες και πλαίσια παρουσιάσής της σε τοπικό, περιφερειακό ή πανελλήνιο επίπεδο, (γ) τη σχέση της ποιητικής και θεατρικής παραγωγής με τις ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες κατά την αρχαϊκή και κλασική περίοδο, (δ) τη χρήση ελεύθερα προσβάσιμων στο διαδίκτυο ηλεκτρονικών εργαλείων για περαιτέρω γνωριμία με την ποίηση και το θέατρο στην Αρχαία Ελλάδα.

Αναγκαιότητα του προγράμματος

Ο φιλολογικός σχολαστικισμός αναφορικά με τη διδασκαλία και γνωριμία των Ελλήνων με την ελληνική αρχαιότητα έχει στερήσει και μέρος της εκπαιδευτικής κοινότητας και μεγάλο τμήμα της ελληνικής κοινωνίας από μια ουσιαστική επαφή και γνωριμία με τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό.

Το πρόγραμμα *Ποίηση και Θέατρο στην Αρχαία Ελλάδα* προσφέρει μια ευρείας κλίμακας προσέγγιση της ποιητικής και θεατρικής παραγωγής της ελληνικής αρχαιότητας από μετάφραση, προκειμένου οι επιμορφούμενοι να έλθουν σε επαφή με *πλήρη κείμενα* και όχι αποσπάσματά τους, όπως συμβαίνει στη σχολική και (πολύ συχνά) και στην πανεπιστημιακή πραγματικότητα.

Η ολιστική προσέγγιση της ποιητικής και θεατρικής παραγωγής δίνει τη δυνατότητα στους επιμορφούμενους να τις εντάξουν στα καλλιτεχνικά, κοινωνικά, θρησκευτικά και πολιτικά συμφραζόμενα ενός πραγματικού κόσμου, αυτού της Αρχαίας Ελλάδας, χωρίς τις γνωστές αγκυλώσεις που συνήθως συνοδεύουν την επαφή με τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό στο σύνολό του.

Σε ποιους απευθύνεται

- (1) σε ενεργεία φιλόλογους της Μέσης Εκπαίδευσης
- (2) σε αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (τμημάτων Φιλολογίας, Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής ή Φιλοσοφίας ή Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας ή Αρχαιολογίας και Πολιτισμικών Πόρων)
- (3) σε καθηγητές ή αποφοίτους άλλων ειδικοτήτων, οι οποίοι επιθυμούν μια ουσιαστική γνωριμία με τα αρχαία ελληνικά κείμενα μέσα από μια σύγχρονη ματιά.
- (4) σε αδιόριστους Εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων της Εκπαίδευσης
- (5) σε εκπαιδευτικούς που επιθυμούν να γίνουν Διευθυντές Σχολικών Μονάδων
- (6) σε Διευθυντές Σχολικών Μονάδων
- (7) σε αποσπασμένους εκπαιδευτικούς στο εξωτερικό με στόχο να διδάξουν τον ελληνικό πολιτισμό
- (8) σε αλλοδαπούς εκπαιδευτικούς του εξωτερικού που αποφοίτησαν από ελληνικά πανεπιστήμια ή τμήματα ελληνικών σπουδών του εξωτερικού και διδάσκουν ελληνικό πολιτισμό
- (9) σε ηθοποιούς και ανθρώπους του θεάτρου και της τέχνης που θα ήθελαν μια συστηματικότερη επαφή και εξοικείωση με την ποιητική και θεατρική παραγωγή στην Αρχαία Ελλάδα
- (10) σε δημοσιογράφους, κοινωνιολόγους και πολιτικούς επιστήμονες που ενδιαφέρονται να γνωρίσουν την πολιτική εξέλιξη του αρχαιοελληνικού κόσμου μέχρι το τέλος της κλασικής εποχής σε συνδυασμό με τη ανάπτυξη των γραμμάτων

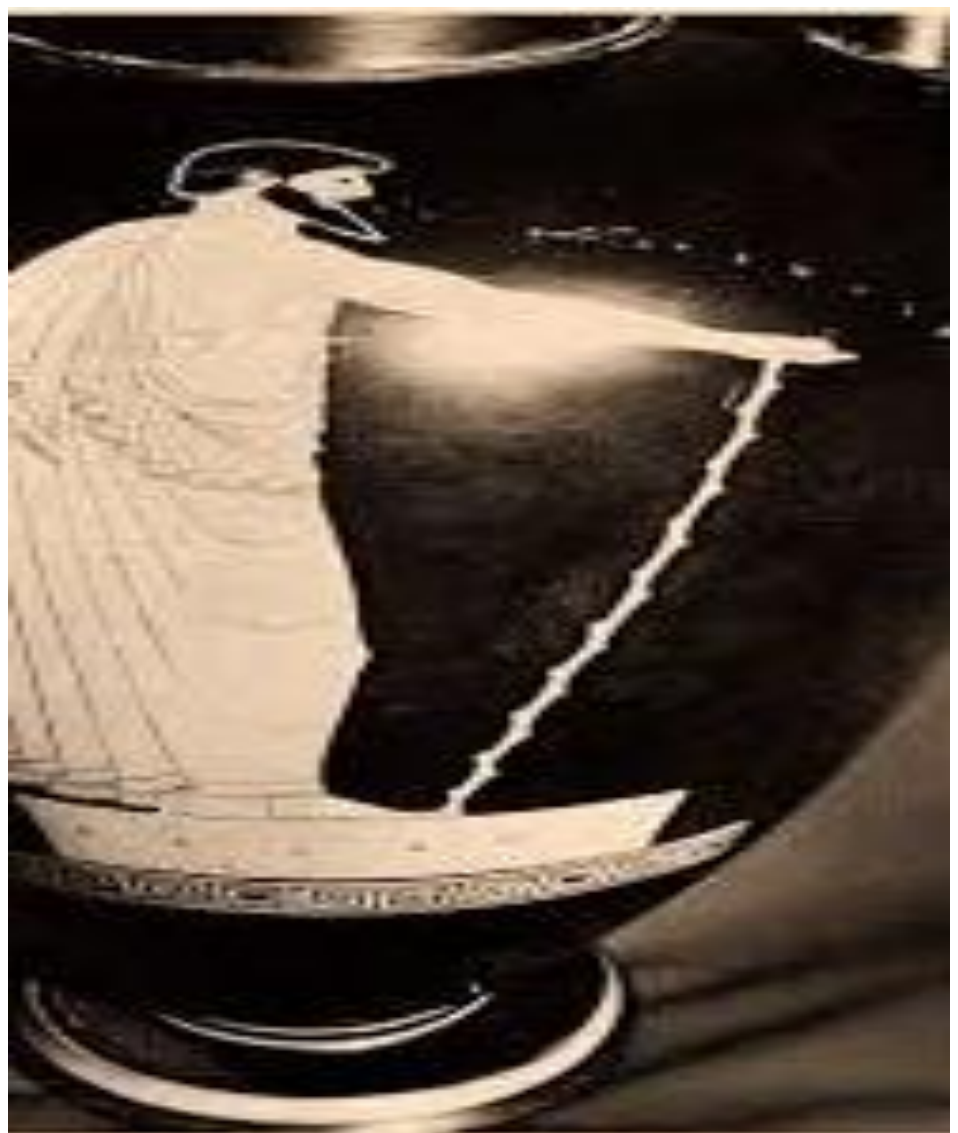
Όλα τα αρχαία ελληνικά κείμενα δίνονται σε μετάφραση με σποραδικές και στοχευμένες αναφορές στην αρχαία ελληνική γλώσσα.

Το πρώτο
διαθεματικό
πρόγραμμα για
τον μύθο και
στη σκέψη στη
αρχαία Ελλάδα,

για την ποιητική
παραγωγή και
τη θεατρική
δραστηριότητα

με τη σφραγίδα
της
εγκυρότητας και
ποιότητας του

Αριστοτελείου
Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης

*Chalice, model of Minerva's poetry, on an amphora by
elder Pithon. Early 5th century B.C. British Museum
London, S.I.*

Ένα πρόγραμμα για όλους

Διαθεματική προσέγγιση, εύκολη πρόσβαση, λειτουργική οργάνωση

Διαθεματική προσέγγιση

1. Μύθος και σκέψη στην αρχαία Ελλάδα
2. Μύθος και ποιητική παραγωγή
3. Θέατρο και πόλη: μυθικό υλικό, πολιτική πραγματικότητα και οι νέοι ορίζοντες της σκέψης

Εύκολη πρόσβαση

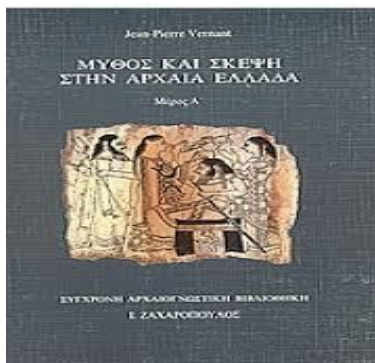
1. Συμμετοχή από το σπίτι ή τον χώρο εργασίας
2. Πλήρως εξηλεκτρονισμένο και σκαναρισμένο υλικό στη διάθεση του επιμορφούμενου
3. Εγγύηση απόδοσης με βάση την ειδικά διαμορφωμένη εκπαιδευτική πλατφόρμα

Λειτουργική οργάνωση

1. Τρεις διακριτές διδακτικές ενότητες
2. Εξειδικευμένοι διδάσκοντες ανά ενότητα με δημοσιευμένο έργο στο αντίστοιχο αντικείμενο
3. Μελέτη υλικού
4. Μικρο-εργασίες
5. Αυτο-αξιολόγηση με τεστ πολλαπλής επιλογής

Δομή Προγράμματος – Θεματικές Ενότητες

Το πρόγραμμα έχει δίμηνη διάρκεια και συνοδεύεται από βεβαίωση επιτυχούς περάτωσής του στο πλαίσιο της Δια Βίου Μάθησης του Α.Π.Θ. Για την ολοκλήρωση της επιμόρφωσης απαιτείται η εξ αποστάσεως ολοκλήρωση 8 διδακτικών ενοτήτων (συνολικής διάρκειας 48 ωρών) και επιπλέον η εκπόνηση μελέτης υλικού (12 ώρες). Οι συνολικά 60 ώρες απασχόλησης αντιστοιχούν σε 2 Διδακτικές Μονάδες (ECTS).

A. Μύθος και σκέψη στην αρχαία Ελλάδα (2 διδακτικές ενότητες: 12 ώρες)

Αντικείμενο αυτής της ενότητας είναι η εισαγωγή των επιμορφούμενων στον κόσμο του ελληνικού μύθου όχι μόνο αναφορικά με το υλικό που τροφοδότησε τη λογοτεχνική παραγωγή καθ' όλη της διάρκειας της αρχαιότητας αλλά και τη μυθοποιητική σκέψη, τον εξεζητημένο τρόπο με τον οποίο οι αρχαίοι Έλληνες οργάνωσαν το παρελθόν τους, διαμόρφωσαν την ταυτότητά τους και, τελικά, επιδίωξαν να ερμηνεύσουν τον κόσμο. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη συγκριτική μυθολογία, στη μελέτη της ελληνικής μυθολογίας διά της σύγκρισής της με τις μυθικές παραδόσεις άλλων λαών, από την ινδοευρωπαϊκή μήτρα ως τους λαούς της ανατολής (Βαβυλώνιους, Χετταίους, Αιγύπτιους). Με τον τρόπο αυτό, θα ανακαλύψουμε κοινά μοντέλα σκέψης, σταθερούς μηχανισμούς ερμηνείας, διαύλους πιθανής επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης μεταξύ των λαών της αρχαιότητας.

B. Έπος και λυρική ποίηση στην αρχαϊκή και κλασική περίοδο (3 διδ. ενότητες: 18 ώρες)

Σε αυτή την ενότητα θα μελετηθεί η γένεση και διαμόρφωση της επικής και λυρικής ποίησης μέσα στα πολιτιστικά και πολιτικά συμφραζόμενα της αρχαϊκής εποχής (8ος-6ος αι. π.Χ.). Η αλματώδης ανάπτυξη των λογοτεχνικών αυτών ειδών θα συσχετισθεί με φαινόμενα που διαμόρφωσαν τη φυσιογνωμία του πρώιμου ελληνικού κόσμου μετά τους Σκοτεινούς Αιώνες (12ος-8ος αι. π.Χ.), όπως είναι ο δεύτερος αποικισμός, η οικονομική ανάπτυξη, η εισαγωγή του αλφαβήτου, η καθιέρωση ιερών αγώνων πανελληνίας εμβέλειας (*Ολύμπια, Πύθια, Ίσθμια, Νέμεα*), η ανάδειξη υπερτοπικών ιερών (*Δωδώνη, Δελφοί*). Ειδικότερα θα εξετασθούν θέματα όπως:

(α) η επική και λυρική θεματολογία και ο τρόπος χειρισμού του μύθου, (β) τα δομικά, αφηγηματικά και παραστασιακά χαρακτηριστικά του έπους και της λυρικής ποίησης, (γ) η σχέση των δύο αυτών λογοτεχνικών ειδών με την Εγγύς Ανατολή.

Γ. Θέατρο και πολιτισμός στην κλασική περίοδο (3 διδ. ενότητες: 18 ώρες)

Αντικείμενο αυτού του μαθήματος είναι η εξοικείωση των επιμορφούμενων με το κατεξοχήν πολιτιστικό προϊόν της ελληνικής πόλης-κράτους: το δράμα (τραγωδία και κωμωδία). Θα εξετασθούν το πολιτικό, κοινωνικό, θρησκευτικό και ευρύτερο πολιτιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο γεννήθηκε και διαμορφώθηκε η δραματική ποίηση με ιδιαίτερη έμφαση στους κύριους εκπροσώπους του είδους: Αισχύλο, Σοφοκλή, Ευριπίδη, Αριστοφάνη, η επίδραση των οποίων στο σύγχρονο θέατρο υπήρξε καθοριστική. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διαθεματική προσέγγιση του αρχαίου ελληνικού θεάτρου ως παραστασιακού γεγονότος. Δεν θα μελετήσουμε μόνο κείμενα, αλλά και αγγεία, όπως και υλικό σχετικό με τον κόσμο του θεάτρου, τους ηθοποιούς, τους χορηγούς, τις επανεκτελέσεις, τη νομοθεσία, καθώς και την επιβίωση του αρχαίου δράματος στη σύγχρονη σκηνή.

Ειδικότερα θα εξετασθούν θέματα όπως:

- (α) οι εορτές και το πνεύμα της άμιλλας στην Αρχαία Ελλάδα
- (β) η μετάβαση από την τελετουργία στην αφήγηση: η γέννηση της τραγωδίας
- (γ) η Σικελία και η γέννηση της κωμωδίας
- (δ) η λατρεία του τραγικού ήρωα: ο Αισχύλος και ο κόσμος της αρετής
- (ε) Έλεος και φόβος: η σοφόκλεια τραγωδία
- (στ) η ιδεολογική επανάσταση του Ευριπίδη
- (ζ) ο Αριστοφάνης και οι ανταγωνιστές του

Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης

Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης

Λίγες ακόμα πληροφορίες:

Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται μέσω των τεστ αυτοαξιολόγησης που βρίσκονται αναρτημένα στην πλατφόρμα του ΑΠΘ και των μικροεργασιών, οι οποίες αποστέλλονται ηλεκτρονικά στους διδάσκοντες.

Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος οι συμμετέχοντες λαμβάνουν βεβαιώσεις που πιστοποιούν τις 60 ώρες εκπαίδευσής τους και έχουν δικαίωμα να αποθηκεύσουν όλο το εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει αναρτημένο στην πλατφόρμα και να το χρησιμοποιούν οι ίδιοι στη διδασκαλία τους.

Επικοινωνία: Άννα Λάμαρη

Σταθερό τηλέφωνο: 2311213024

Κινητό τηλέφωνο: 6972846524

Email: annalamari@gmail.com